

باغ چهل تن

باغ چهل تن یکی از باغ‌های تاریخی و پرآوازه‌ی شهر شیراز است. این باغ در دوره‌ی زندیه ساخته شده است و چهل گور تاریخی (چهل قبر در دو ردیف) را در خود جای داده‌است و به همین دلیل به باغ چهل تن معروف است. باغ چهل تن در شمال آرامگاه حافظ، جنب باغ جهان‌نما واقع شده است. در داخل این باغ درختان گوناگونی به چشم می‌خورند. گورهای مربوط به سده‌ی سیزدهم هجری در این باغ وجود دارند. شیخ ابواسحق معروف به شیخ اطعمه و حشمت شیرازی از عرفای شیرازی هستند که در این مکان دفن شده‌اند. در گذشته در این باغ زیبا چهل درویش زندگی و عبادت می‌کردند که بعد از فوت هر کدام دیگری وی را در همین مکان دفن می‌کرد و ۴۰ قبر در ضلع شرقی حیاط کنار دیوار در کنار هم قرار دارند. این قبور هیچ نوشته‌ای ندارند. معتمدالدوله فرهاد میرزا قاجار، حاکم فارس در سال ۱۲۵۷ هجری قمری دستور داد تا چهل سنگ قبر موجود به یک اندازه بریده شوند.

منبع:

http://fartor.persianblog.ir/post/17_vista.ir

مسجد شیخ

مسجد شیخ از جمله مساجد قدیمی کازرون است که در جلو دارای سه ورودی با طاق‌های جناغی شکل هست و در دو طرف درب ورودی وسط دو کتیبه به خط ثلث قرار دارد. مسجد در اصل یک بنای قدیمی است که یک سری ساخت‌وسازهای جدید بر روی آن صورت گرفته است بنا از ۹ چهارطاقی با ۱۶ پایه ستون‌های مربع شکل تشکیل شده که معمولاً به یک اندازه هست و طاق‌هایی که بر روی ستون‌ها سوار شده‌اند به صورت جناغی شکل می‌باشند. تعدادی سنگ‌قبر در گوشه انتهایی حیاط مسجد قرار دارد که قدیمی‌ترین آن‌ها به تاریخ ۱۲۷۰ هجری است. در چهار ضلع ستون‌ها چهار طاقچه با طاق هلالی تعبیه شده و اکنون کف مسجد با کاشی فرش شده است. در ضلع جنوبی مسجد شیخ محرابی قرار داشته و در پشت محراب یک ساختمان قدیمی چهارطاقی شکل وجود دارد که جدا از مسجد هست. صحن مسجد دارای یک حوض بین شبستان جنوبی و حسینیه شمالی قرار گرفته است. بنای این ساختمان جدید (حسینیه) در جلوی خود دارای سه درب ورودی جناغی شکل هست که درب‌ها درست در روبه‌روی شبستان جنوبی باز می‌شود. در قسمت سمت راست حسینیه یک منبر گاه نیز وجود دارد که قسمت‌های بیرونی منبر گاه با کاشی‌های لعاب‌دار با خطوط ثلث مزین شده‌اند. طبقه‌ی دوم حسینیه در چهار ضلع به ارتفاع ۵ متر از کف و به عرض ۳ متر ساخته شده است و در واقع وسط حسینیه از کف تا سقف بدون هیچ پوششی آزاد هست. درست در بالای طبقه‌ی اول و دورتادور حسینیه را کاشی‌کاری لعاب‌دار با رنگ آبی فیروزه‌ای با خط ثلث در برگرفته است. طبقه‌ی دوم که در بالا قرار گرفته نیز مثل طبقه‌ی پائین دارای پنجره‌هایی با طاق‌هایی جناغی شکل هست. در ضلع غربی حسینیه یک درب ورودی و سه پنجره با طاق‌های جناغی شکل هست. در ضلع شمالی حسینیه و رو به خیابان نیز سه پنجره و یک درب ورودی با طاق‌های جناغی شکل قرار دارد.

تاریخچه این بنا با توجه به دو کتیبه بیرونی که یکی با نوشته لا اله الا الله محمد «رسول الله علیا» ولی الله عمل صالح و دیگری لا اله الا الله محمد «رسول الله علیا» ولی الله حقا حقا عمل صالح هست؛ این بنا در سال ۱۲۳۰ هجری قمری ساخته شده است اما به گفته آقای ادیبی قبلاً این مسجد دارای کتیبه‌ای به تاریخ ۱۱۱۱ ه. بوده که از بین رفته است. ترتیبات بنای مسجد شیخ بیشتر ساده بوده؛ ولی پایه‌ی ستون‌های مربع شکل وسط بنا و تاق‌های جناغی به جذابیت این مسجد افزوده است. از دیگر عوامل تزئینی در مسجد وجود سه کتیبه که دو تا از آن‌ها به خط ثلث (کتیبه‌های بیرونی) و یکی به خط نستعلیق کتیبه داخلی هست. مصالح به‌کاررفته در ساخت مسجد بیشتر سنگ و گچ و به ابعاد مختلف هست.

پایگاه پژوهشی میراث فرهنگی بیشاپور، اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری
شهرستان کازرون

